

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ

*****

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел.: (044) 256 7624, телефакс: (044) 254 0584

До листа Рахункової палати
від 27.07.2015 № 18-1426

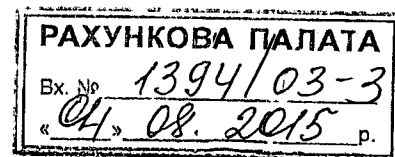
КВІТУ С. М. – скликання
ПОЛОТОРАКУ С. Т.
ЯРЕСЬКО Н.
СИНЮТЦІ О. М.
ГОНЧАРУКУ О. Р.
РАЙННУ І. Л.
ЗАГОРОДНОМУ М. В.
КУЛІЧУ В. П.
КЛИЧКУ В. В.

Прошу розглянути, вжити необхідних заходів та про результати поінформувати Кабінет Міністрів і Рахункову палату.

З питань, що потребують рішень Уряду, подати пропозиції в установленому порядку.

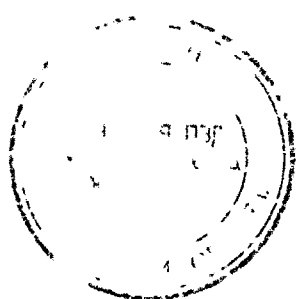
↓ КИРИЛЕНКУ В. А.
↓ МАГУТІ Р. М.

ФЕДОРЧУКУ В. Я.
Коблошу В. В. (Поспелову О. О.)

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№31983/1/1-15 від 03.08.2015

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, Україна. Тел. (044) 234-95-65, 234-10-41. Факс: 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

27.07.2015 № 18-1426

Прем'єр-міністру України
Яценюку А. П.

На № _____ від _____
Щодо результатів аудиту видатків
на навчання дітей у комунальних
загальноосвітніх спеціалізованих
інтернатних навчальних закладах

Шановний Арсенію Петровичу!

Відповідно до Плану роботи Колегії Рахункової палати на I півріччя 2015 року проведено аудит формування та проведення видатків, спрямованих на навчання дітей у загальноосвітніх спеціалізованих школах-інтернатах з поглибленим вивченням окремих предметів та ліцеях з посиленою військово-фізичною підготовкою (далі – інтернатні заклади). В регіонах аудит проводився в Івано-Франківській, Львівській, Харківській, Хмельницькій, Чернігівській областях та м. Києві.

Результати аудиту засвідчили, що зазначеними обласними та Київською міською державними адміністраціями за відсутності з боку Міністерства освіти і науки України контролю за дотриманням на місцях нормативів матеріально-технічного та фінансового забезпечення не виконано власних повноважень щодо повноти фінансування комунальних загальноосвітніх спеціалізованих навчальних закладів, передусім ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою, і не забезпечено створення у них належної матеріально-технічної бази для навчання дітей.

Планування і фінансування видатків на забезпечення діяльності інтернатних закладів на місцевому рівні здійснювалося переважно в обсягах, що значно менші показників, врахованих на державному рівні. Одна з причин цього – те, що формульний розрахунок розміру видатків на навчальні заклади, який використовувався Мінфіном у 2014 і 2015 роках при визначенні та розподілі обсягу міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам, не передбачав врахування суми видатків, зокрема, для інтернатних закладів і обов'язковість їх врахування при формуванні місцевих бюджетів, виходячи із підвищених потреб таких закладів у коштах.

У 2014 році на утримання в Івано-Франківській, Львівській, Харківській, Хмельницькій, Чернігівській областях 17 комунальних інтернатних закладів у місцевих бюджетах затверджено видатки в сумі 154 млн. грн., що на 37 відс. менше, ніж враховано на цю мету Мінфіном при визначенні обсягів дотації вирівнювання.

Нормативно-правова база, що регламентує порядок утворення, фінансування та функціонування інтернатних закладів, є неповною.

1328
1601

МОН всупереч вимогам законодавства України та окремих рекомендацій Рахункової палати за результатами попередніх контрольних заходів не забезпечено розроблення нормативів фінансового забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою; не затверджено положення про спеціалізовану школу (школу-інтернат) з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів, в якому мали бути зазначені основні завдання цієї школи з урахуванням специфіки її діяльності. Міністерством також не затверджено програму допризовної підготовки юнаків, яка повинна погоджуватися Міноборони (зокрема, у військових ліцях і ліцях з посиленою військово-фізичною підготовкою), що унеможливорює визначення рівня знань і навичок, якими мають володіти випускники цих закладів. Водночас у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, напрям "Допризовна підготовка" та вимоги до рівня такої підготовки відсутні. Не затверджено і типових штатних нормативів для спеціалізованих шкіл-інтернатів та ліцеїв за напрямками поглибленого вивчення предметів і підготовки, крім спортивного.

Івано-Франківською, Харківською, Хмельницькою, Чернігівською обласними державними адміністраціями та відповідними обласними радами не забезпечено виконання вимог ст. 37 Закону України "Про загальну середню освіту" і ст. 14 Закону України "Про освіту" щодо створення в інтернатних закладах умов для виховання дітей згідно з нормативами матеріально-технічного забезпечення. Для вирішення цієї проблеми, зокрема, недостатньо використовувалися можливості Міноборони в частині його надлишкового військового майна.

Формування бюджетних запитів інтернатними установами та їх фактичне фінансування здійснювалося, виходячи з лімітів, встановлених місцевими фінансовими органами з метою задоволення нагальних поточних потреб існуючої мережі освітніх закладів загалом за захищеними статтями видатків. Реальні потреби інтернатних закладів у коштах на здійснення специфічних витрат, не властивих звичайним навчальним закладам, належним чином не враховувалися, що призвело до спотворення ідеї набуття учнями практичних навичок у межах допрофесійної та допризовної підготовки.

Наприклад, Кам'янець-Подільський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою (Хмельницька обл.), який створено у 2000 році за розпорядженням Хмельницької облдержадміністрації від 10.08.2000 № 283 і в якому навчається 482 ліцейсти, взагалі не забезпечено навчальним озброєнням, військовим майном (навчальні зброя, патрони, гранати, засоби інженерного озброєння, міни та підричники до них, засоби хімічного та радіаційного захисту, військово-медичної служби) відповідно до норм, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 28.04.1999 № 717. Із визначеного переліку в ліцеї наявні лише наочні плакати.

Із 12-ти найменувань обмундирування, передбачених відповідними нормами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1444, ліцейсти забезпечені 4-ма.

Результати аудиту в цілому засвідчили, що, делегуючи органам місцевого самоврядування повноваження із здійснення видатків на допрофесійну та допризовну підготовку учнів в інтернатних закладах, головні розпорядники коштів державного бюджету на центральному рівні (з 2015 року – МОН) недостатньо контролюють рівень і результативність виконання цих повноважень для досягнення кінцевої мети функціонування закладів. Щодо матеріально-технічного забезпечення ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою відсутня ефективна взаємодія з Міноборони, яке повинно здійснювати контроль за організацією та проведенням допризовної підготовки юнаків.

Неналежне матеріально-технічне забезпечення інтернатних закладів негативно впливає на якість навчального процесу, рівень підготовки учнів, їх здатність та бажання продовжувати профільне навчання у вищих навчальних закладах. Особливо це стосується допрофесійного та допризовного навчання в ліцеях з посиленою військово-фізичною підготовкою.

У 2014 році в регіонах, охоплених аудитом, лише у середньому 60 відс. випускників таких закладів вступили до ВНЗ за профілем навчання, отриманим у школі-інтернаті.

У закладах цього профілю, що забезпечені навчальним озброєнням, військовим майном, приладами та посібниками з допризовної підготовки, а також приміщеннями для навчання на низькому рівні порівняно із встановленими нормативами, відсоток випускників 2014 року, які продовжили навчання у відповідних ВНЗ, є набагато меншим, зокрема, у Прикарпатському військово-спортивному ліцеї-інтернаті – 45 відс. (30 осіб), Кам'янець-Подільському ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою – 54 відс. (81 особа).

На підставі викладеного Колегія Рахункової палати вважає за доцільне рекомендувати Кабінету Міністрів України:

– внести зміни до порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 № 6), якими передбачити виокремлення в її обсягах коштів, що спрямовуються на фінансування кожного з типів навчальних закладів, визначених у ч. 1 ст. 103² Бюджетного кодексу України, та за кожним з типів навчальних закладів, для яких передбачатимуться окремі коефіцієнти приведення кількості їх учнів у відповідність з кількістю учнів усіх загальноосвітніх шкіл, зокрема для ліцеїв (шкіл-інтернатів) з посиленою військово-фізичною підготовкою;

– доповнити Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, напрямом "Допризовна підготовка".

Відповідно до пункту 11 статті 7 Закону України "Про Рахункову палату" просимо поінформувати про розгляд листа та вжиті заходи.

З повагою

Голова

Р.М. Магута

